

Till Läkemedelsverket

Dnr 1.1-2014-06—04-105666

Remiss avseende utredning att utreda insatser för att förbättra patientsäkerheten vid generiskt utbyte

Apotekarsocieteten har beretts tillfälle att besvara ovanstående remiss.

Detta är tredje gången som Läkemedelsverket (LV) fått uppdraget att utreda generisk förskrivning. Senast 2011 då utredningen kom fram till att bland annat en nationell ordinationsdatabas var en förutsättning för ett möjliggöra generisk förskrivning.

Det nu föreliggande uppdraget som LV fick 2014 är att utreda och tydliggöra eventuella vinster med att införa generisk förskrivning i förhållande till andra åtgärder som också syftar till att åstadkomma förbättringar i patientsäkerhetshänseende kopplade till läkemedelsanvändning.

Apotekarsocieteten avger till den senaste utredningen följande synpunkter.

En grund idag till problem som kan kopplas till patientsäkerhet är det generiska utbytet vilket ska kvarstå. Alla åtgärder som kan minimera problem kring detta är positivt ur patientsäkerhetshänseende. Generisk förskrivning ensam löser inte detta utan de övriga åtgärder på förbättringar ur patientsäkerhetssynpunkt som föreslås i rapporten är viktigare då dessa får ett större genomslag på alla typer av förskrivning.

Förslag på insatser för att förbättra patientsäkerheten i ordinationsprocessen vid generiskt utbyte:

Helhetssyn från förskrivning till expediering – en sammanhängande ordinationsprocess.

LV rekommenderar: En fortsatt utveckling av och samverkan kring en helhetssyn från förskrivning till expedition, till en sammanhängande ordinations- och expeditionssynpunkt i syfte att underlätta för ett generiskt förhållningssätt.

Apotekarsocieteten vill här lyfta vikten av en sammanhängande ordinationsprocess även i vårdens övergångar, dvs mellan slutenvård, primärvård och kommunal vård.

Återrapportering till förskrivare.

LV rekommenderar: En utredning av möjligheterna för ett fungerande återrapporteringssystem från apotek till förskrivare och sjukvård genom att utveckla befintliga IT-system.

Apotekarsocieteten ser positivt på detta då det är ett viktigt led i att stärka professioner i samverkan för en patientsäker läkemedelsanvändning. Här kan även information från förskrivare till apotek ges.

Förbättringar i IT-systemen, både journalsystem och apotekens expeditionssystem.

LV rekommenderar: Att samtliga IT-system som hanterar ordination, förskrivning och expediering ses över ur ett helhetsperspektiv i syfte att utveckla och optimera dem och att både substans- och produktamn finns med. Att LV och Socialstyrelsen tillsammans med berörda aktörer utreder hur journalsystemen kan anpassas och samordnas så att valen som behöver göras minimeras och att informationen presenteras på ett för förskrivaren optimalt sätt. Exempelvis så att den enskilde förskrivaren kan ändra sin sorteringsordning av läkemedel till substans, pris, tillgänglighet och förmånsstatus samt att periodens vara är markerad.

Apotekarsocieteten ser positivt på detta och det styrker pkt 2 med ett återrapporteringsystem mellan apotek och förskrivare/sjukvård.

Förbättringar i läkemedelslistor till patient

LV rekommenderar: Att utformningen av olika läkemedelslistor som "Mina sparade recept", Läkemedelsförteckningen och Läkemedelslistan ses över så att både produkt- och substansnamnet tydligt framgår.

Apotekarsocieteten tillstyrker detta samt vikten av att de uppdateras vid alla in – och utsättningar och kompletteras med en skriftlig behandlingsplan.

Etikett vid expediering

LV rekommenderar: Att LV utreder om apoteketiketten, vid ett utbyte, kan innehålla information om vilket läkemedel som förskrivits och namnet på den aktiva substansen när receptföreskriften LVFS 2009:13 revideras under 2015.

Apotekarsocieteten tillstyrker detta men vill påtala vikten av ytterligare information, se vidare under "Information om generiska utbytet".

Märkning av läkemedelsförpackningar

LV rekommenderar: Att LV fortsätter att, i den mån det är möjligt, på europeisk nivå påverka utformningen av märkningen av läkemedelsförpackningar. För att åstadkomma en genomgripande förändring i EU:s regelverk krävs initiativ på politisk nivå.

Apotekarsocieteten har inget att tillägga.

Frivillig nationell överenskommelse avseende märkning

LV rekommenderar: Att LV får i uppdrag att utreda möjligheterna till en frivillig nationell eller samnordisk överenskommelse avseende en tydligare märkning med substansnamn på läkemedelsförpackningar.

Apotekarsocieteten har inget att tillägga.

Information om det generiska utbytet

LV rekommenderar: Att LV och TLV tillsammans kontinuerligt uppdaterar och förbättrar informationen om generiskt utbyte bl. a med materialet *Ett tryggt byte på apotek* och arbetar för en ökad spridning och användning. Vidare att LV och TLV följer upp användningen av informationsmaterialet t.ex. genom att fånga patienternas perspektiv i studier riktade till patienter.

Apotekarsocieteten anser att ett mer fylligt informationsmaterial som komplement till den generella informationen behövs. Det är information som är kopplad till den aktuella förskrivningen t.ex. en A4 som kan skrivas ut vid behov, där informationen är hämtad ur centralt register från LV/EHM/TLV, som beskriver det specifika utbytet och besvarar ett antal vanliga frågor;

- Varför byttes mitt läkemedel ut?
- Vilka andra läkemedel ingår i gruppen?
- På vilka grunder bedöms dessa läkemedel vara utbytbara?
- Eventuella anmärkningar/kommentarer kring gruppen
- Vilka läkemedel har jag fått tidigare av dessa?
- På vilka sätt skiljer sig dessa läkemedel sig åt? (utseende, beredningsform, indikationstexter)
- Vad gör jag om jag upplever skillnad i effekt eller säkerhet jämfört med det förra läkemedlet?

Informationen blir en slags kvittens på att utbytet gått till på rätt sätt, och vad som ligger bakom utbytet. Syftet är att skriftligen kunna lämna information till patienten så att denna känner sig trygg i bytet, med information som är mer patient- och receptspecifik än den generella informationen om utbytet, men som ger utrymme för mer information än det som kan anges på den utskrivna etiketten. Apotekarsocieteten står gärna till förfogande i processen kring uppdatering och förbättring av informationsmaterial.

Utbildning för hälso- och sjukvårdspersonal

LV rekommenderar: Att LV och TLV samverkar för att det generiska utbytet ska ingå i utbildningar för relevant hälso- och sjukvårdspersonal.

Apotekarsocieteten vill här trycka på vikten av utbildning inte bara för förskrivare och apotekspersonal utan även för sjuksköterskor, undersköterskor och kommunal hemtjänstpersonal.

Andra uppkomna synpunkter

Förskrivarkryss

Den utökade möjligheten till kommunikation mellan apotek och förskrivare som föreslås ovan är ett steg i att mer uppmärksamma förskrivarna på denna möjlighet samt att apoteken kan ge information om varför viss produkt expedierats på apotek.

Utökad möjlighet för farmaceut att motsätta sig utbyte

Detta är ett av de förslag som framkommit under utredningens gång men som har refuserats av LV. Verket väljer att inte gå vidare med detta med hänvisning till att inte göra regelverket mer komplext. Apotekarsocieteten ser inte varför regelverket per automatik skulle bli mer komplext med ett tredje alternativ och tycker att förslaget bör utredas.

Enligt uppdrag

Birgitta Karpesjö, Leg apotekare

Kommunikationsansvarig

Apotekarsocieteten

Postadress: Box 1136, 111 81 Stockholm

Besöksadress: Wallingatan 26 A, 111 24 Stockholm

Telefon/mobil: 08-723 50 42

E-post: birgitta.karpesjo@apotekarsocieteten.se

www.apotekarsocieteten.se